

Martin Holm
Tel: 08-698 12 18
martin.holm
@naturvardsverket.se

YTTRANDE
2010-07-02 Dnr 522-1150-10 Rm

Länsstyrelsen i Örebro län

701 86 ÖREBRO

Yttrande om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt drift vid Lindesbergs avloppsreningsverk, Lindesbergs kommun

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket bedömer att Lindesbergs avloppsreningsverk inte omfattas av kraven på kväverening i Naturvårdsverkets föreskrifter om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, SNFS 1994:7.

Tidigare har bedömningen gjorts att Lindesbergs avloppsreningsverk omfattas av kraven på kväverening. Den nya bedömningen grundas dels på EU-domstolens dom den 6 oktober 2009 i mål C-438/07, dels utifrån nya uppgifter om kväveretentionen efter verket.

Även om Lindesbergs avloppsreningsverk inte omfattas av föreskriftens krav på kväverening anser Naturvårdsverket att det i detta fall är motiverat att ställa krav på kväverening vid avloppsreningsverket med stöd av de allmänna hänsynsreglerna. (2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken.)

Bakgrund

Frågan om Lindesbergs avloppsreningsverk, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (SNFS 1994:7), är skyldigt att installera kväverening vid verket har uppkommit efter EU-domstolens dom den 6 oktober 2009 i mål C-438/07. Naturvårdsverkets yttrande i detta ärende avgränsas till denna fråga.

Skäl för Naturvårdsverkets ställningstagande

EU:s direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, dir. 91/271/EEG, ställer krav på att avloppsvatten som härrör från tätorter med mer än 10 000 pe och som släpps ut i kvävekänsligt område ska uppfylla särskilda krav på kväverening (artikel 4). Kraven uttrycks som minsta procentuella reduktion alternativt maximal halt i utgående vatten (bilaga 1, tabell 2). Sverige har identifierat kuststräckan från norska gränsen till och med Norrtälje kommun som känslig för utsläpp av kväve.

Enligt artikel 5.5 i direktivet omfattas inlandsverk som ligger i avrinningsområdet till ett kvävekänsligt område och som bidrar till föroreningen av ett sådant område av kvävekraven. Vägledning när ett utsläpp ska anses bidra till föroreningen av ett känsligt område finns i bilaga 2A.a.ii där bl.a. följande sägs.

”..för större tätorter bör avlägsnande av fosfor eller kväve ingå, om det inte kan visas att avlägsnandet inte kommer att påverka eutrofieringsnivån.”

EU:s direktiv har införts i svensk rätt genom bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, SNFS 1994:7. Föreskriften motsvarar direktivets krav och ska tillämpas i enlighet med direktivet. Hur direktivet ska tillämpas avgörs ytterst av EU-domstolen.

Svensk policy och vägledning till provnings- och tillsynsmyndigheterna har undantagit sådana reningsverk i inlandet där mindre än 20 ton kväve når havet. Denna policy har baserats på hur mycket kväve ett reningsverk som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar 10 000 pe, vilket är gränsen för när direktivets kvävekrav slår till, maximalt får släppa ut i ett kvävekänsligt område. (Ett 10 000 pe-verk vid kusten som ligger på direktivets krav på 15 mg/l släpper ut uppskattningsvis ut drygt 20 ton.)

EU-domstolen har i dom meddelad den 6 oktober 2009 i mål C-438/07 uttalat sig om skyldigheten att minska kvävehalten i utgående vatten från reningsverk som befinner sig i avrinningsområdet till ett känsligt område. I punkt 101 säger domstolen bl.a. följande.

”...Ett indirekt kväveutsläpp i känsliga vatten medför med avseende på ett reningsverk således enbart en skyldighet att minska kvävehalten om mer än 30 procent av det kväve som finns i avloppsvattnet från tätbebyggelse när de känsliga vattnen.”

Naturvårdsverket tolkar EU-domstolens uttalande på det sättet att direktivets krav på kväverening gäller för sådana reningsverk där mer än 30 % av det kväve som tillförs reningsverket når det kvävekänsliga området. Enligt Naturvårdsverket ska denna regel användas vid bedömningen av om ett inlandsverk omfattas av föreskriftens krav på kväverening.

Retentionen efter Lindesberg uppskattas enligt kommunen till 58 %. Reningen vid verket uppskattas till 33 %. Då retentionen och reningsverk tillsammans överstiger 70 % konstaterar Naturvårdsverket att Lindesberg avloppsreningsverk inte omfattas av föreskriftens krav på kväverening.

Fråga om kväverening

Naturvårdsverkets föreskrift innehåller minimikrav. Det innebär att prövningsmyndigheten vid prövning utifrån de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken (2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken) kan kräva längre gående rening än föreskriften. Kraven i 3 § gäller enligt 7 § i den utsträckning det inte kan orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Utifrån behovet att minska utsläppen av närsalter till Östersjön, vilket bl.a. understryks av Sveriges åtagande i Baltic Sea Action Plan, är det enligt Naturvårdsverket angeläget att frågan om rening av kväve utöver föreskriftens krav bedöms vid en prövning i det enskilda fallet. Det är i detta fallet, enligt vår mening, motiverat med kväverening vid verket.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Tor Borinder.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit Henrik Malmberg och Martin Holm, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Tor Borinder

Martin Holm

Kopia till:

Miljödepartementet